

מזבלה ותעשייה נצמדות לסביון

מאת יאיר קומדר

לת. הועד הזהיר כי גם אם תועבר האשפה שתרכו על גבול סביון למי כן הקומפוסטציה של חיריה. המרכז

יעקב כהן

בין השטח הפתוח של קרית אונו לבין חיריה אינו עולה על ארבעה או חמישה ק"מ, ואפשר לוותר על השקעה גדולה — שודאי לא תהיה יעילה — ולהעביר ישר את האשפה לחיריה, ולא לרוקנה באמצעות עגילות דואק על גבול סביון ובמרכז קיראון ורימון. תושבי סביון הציעו לקרית אונו, מתוך הכרת שטח השיפוט של המר

תושבי סביון פתחו במאבק משפטי וציבורי נגד יעקב כהן, יושבראש המועצה המקומית קרית אונו (שהיה ראש שירות האינפורמציה של מרס ההכנסה). הרקע: תכניתו של מרס כהן — למימושה הוא נאבק בעקשנות — להקים מזבלה ורובע תעשייה ומלאכה על גבול סביון ובמרכז המר גורים החדש של רימון וקיראון.

עוד בספטמבר 1964 השיגו תושבי סביון צו מניעה זמני נגד יושבראש המועצה כהן ואחרים למינת הגשר מת התכנית המזוהה. המשפט יתחיל בקרוב, אך בינתיים פועלים תושבי סביון בכל הדרכים להשכלת התכנית. ניהול וסיועם לשכנע את מרס כהן כי תכניתו אבסורדית, תגרום נזקים קשים לתושבי סביון, תהרית מתיישביסוחדשישיתכוח מקניית דירות ברסביון קיראון ורימון ותעורר עליו זעם, עלו עד כה בתורה.

כאשר נודע לתושבי סביון על התכנית, מיהרו לערער עליה גם לפני הועדה המחוזית לבניה ולתכנון עיר, מחוז תל-אביב. בסוף אוקטובר 1964 השיב מזכיר הועדה מר י. בר... הועדה המחוזית דנה בהתנגדות הגיל בשיבתה מיום 8.6.64 והחליטה לדחותה. איזור המלאכה נושא התהינגלות (שבמרכזו גם תוקם מזבלה — י. ק.) אושר בתכנית בנין ערים עוד בשנת 1955, והתכנית החדשה אינה משנה בנדון כלום. רצועת הירק ברוחב 20 מטר המפרידה בין סביון ואיזור המלאכה (עשרים מטרים!) —

של מיכלים, רחיצת מכוניות, התנעת כלי רכב, זיהום אויר.

היום עוד שרויה סביון בשלווה ואוירה צהה. תושבי סביון שהקימו לעצמם וילות ודיירי קיראון ורימון העתיקו את מגוריהם מערים הומות כי ביקשו מנוחה, שלווה וירק. עתה, אם יגשים מרס כהן את תכניתו, יהיו תושבי סביון, קיראון ורימון כעמיתיהם הסובלים ליד מפעל דנו בחיפה וליד מזבלת חיריה.

כדאי להזכיר למשרד הבריאות, לוועדה המחוזית לבנין ערים ולמרס עצה קרית אונו כי שר-הפנים והבריאות מר חיים משה שפירא בעצמו, בביקורו בקרית אונו ב-1963 (או לפני כן) הזהיר בנאומו מפני המיטרד המאיים על תושבי סביון והשיכונים החדשים הסמוכים.

יושבראש המועצה המקומית קרית אונו מר יעקב כהן הסביר לאחר שאלות חוזרות כי ועדת בנין ערים מחוזית וכן ועדת התכנון העליונה של משרד הפנים וזו ראו אישור לא היתור בדעתן כי הסביר בה הסמוכה מתוכננת למגורים.

— הרי בינתיים הוקמו וילות סביון על גבול המזבלה המתוכננת, ונבנו שיכונים קיראון ורימון. הועד צומד אחת על הקמת המזבלה? מר כהן: "ודאי שנקים זאת". לדבריו, יקוף רובע המלאכה והתעשייה והמזבלה כ-60 דונם נטו, וייבנה תוך שנה עד שנתיים. עוד

השטח הפתוח המתוכנן למזבלה, מלאכה ותעשייה. סביבו שיכונים סביון, קיראון ורימון

סיפר מר כהן כי ועדת יעוץ ארדייכלית בת שבעה חברים (דנציגר, כרמי, לוטן, קוסמן ועוד) המליצו לפני שנתיים על הקמת רובע המלאכה במקום שאושר, לאחר שהועבר התכנית הכללית לחוות דעתם. — אך בינתיים נבנו שיכונים חדשים, וסביון גדלה. מר כהן: "שום דבר לא השתנה. הכל היה ידוע מראש. ידעו על 40 אלף תושבים שיגורו בקרית אונו, כולל אותה איזור. התכנון אושר לפני דוגמאות של עיטס ואט מזאטקצי ובאנגליה".

עצה, איתור אלטרנטיבי המרוחק שלושה ק"מ ממקום ישוב, ואף מקרית אונו עצמה, כמתאים להקמת המתקן לריסוק האשפה של המזבלה, אך המועצה לא השיבה על ההצעה. בבקשת צו מניעה שהוגשה לבית משפט השלום בתל-אביב מגלים 12 המבקשים תושבי סביון כי קרית-אונו מבקשת להקים מתקן לריכוז אשפה בשביל כל קרית-אונו במרחק 20-35 מטר בלבד מגבול סביון, ממש ליד גדרות הוילות. על פני התכנית הכללית המזבלה מישטח שיעלו תעבור סוללה להעלאת מיכלים מלאים אשפה של קרית אונו. אשפת המיכלים תהיך מהסוללה למכונות אשפה שיוצבו מתחת לסוללה. אחר-כך יושבראש המיכלים על משטח בטון עם תעלות בשטח פתוח, ומהתעלות יורמו מי השטיפה הדלוחים ומעלי הצתנה לביוב. במקום זה גם ירחצו את מכריות האשפה. כ-20 מטר מגבול סביון יהיה הגיון למכונות האשפה.

השופט נחמני הוציא את צו המניעה ימים אחדים לאחר שהחול בעבר דות ההכנה לבניית המזבלה. גם לאחר ראיון עם יושבראש מועצת קרית אונו קשה להבין כיצד אין מרס כהן חושש מהטרדת תושבי סביון, קיראון ורימון עליידי מפעלו החדש — המזבלה. כל הדיט שביקרו במקום יגיע למסקנה כי ריכוזי אשפה כמה מטרים מבתי מגורים יגרמו צחנה גוראה, מלבד רעש פתיחתם וסגירתם

י. ק.) היתה בתכנית הקודמת ונשארה גם בתכנית הנוכחית.

כאשר אישרה הועדה המחוזית את רובע המלאכה, הכולל מזבלה, היו מגרשי סביון הצמודים לשטח זה המישטח דוגמים המגרש, וכל המקום סוגג כחקלאי. מותר היה לבנות (ב-1955) בית אחד על כל יחידה, או היה המרחק מרובע המלאכה המתוכנן לבתי המגורים מאות מטרים, וגם אז שנתה הועדה המחוזית כשאישרה רובע המלאכה ומזבלה צמודים לסיביון, אף כי או טרם השבו על הקמת קיראון ורימון.

לפני כמה שנים אישרה ועדה מרס מחוז המרכז ראפרצלציה, חילקה מחדש את היחידות החקלאיות לחלקי קוט של דונם ודונם וחצי. עתה הובקט שבעת של וילות נוצצות אחת במקום שעליו מבקש יעקב כהן בעקשנות להקים את רובע המלאכה ואח המזבלה, על גבול סביון ובמרכז קיראון ורימון. שונו הנסיבות. הועדה המחוזית אינה יכולה להתנגונן בטענה כי אושר רובע המלאכה עוד ב-1955, כאשר היתה הסביבה שוממה. האם לא ראו אנשי קרית אונו והועדה המחוזית את אשר ארע לתרשיב השיכונים הסמוכים למפעל הוקמפוסט דנו בחיפה ולמזבלה שביחיריה, הסמוכה לקרית אונו?

עוד בראשית השנה הפונה ועד סביון את לב היחידה לתברואה בימשרד הבריאות לענין הקמת המזכ